

II

Gregor, baygınlığı andıran derin uykusundan ancak akşam karanlığında uyanabildi. Rahatsız edilmemiş olsaydı bile kuşkusuz birazdan uyanırdı çünkü kendini yeterince dinlenmiş ve uykusunu almış hissediyordu ama hafif bir ayak sesinden ve hole açılan kapının dik-katlice kapatılmasından uyandığı hissine kapıldı. Elektrikli sokak lambalarının cılız ışığı tavana ve möblelerin yüksek kısımlarına yer yer vurmuştu ancak Gregor'un yattığı yer karanlıktı. Gregor, değerlerini ancak şimdi fark edebildiği antenleriyle etrafını acemice yoklayarak kendini ağır ağır kapıya doğru itti, orada neler olup bittiğine bakmak istiyordu. Anlaşılan sol yanı boydan boya yara olmuştu, rahatsızlık veriyor ve kasılıyordu, iki bacağı üzerinde resmen topalıyordu. Ayrıca öğle öncesinde meydana gelen olaylar sırasında bir bacağı ağır yara almıştı –bacaklarından sadece birinin hasar görmüş olması mucize sayılırdı– ve cansız gibi sürükleniyordu.

Gregor ancak kapının dibine geldikten sonra onu oraya çeken şeyin ne olduğunu fark edebildi: Yiyecek kokusuydu bu. Çünkü orada şekerli sütle dolu bir kap duruyordu, içinde küçük francala parçaları yüzüyordu. Gregor sevinçten az kalsın gülecekti çünkü şimdi sabaha kıyasla daha çok acıkmıştı, kafasını hemen gözlerine kadar süte daldırdı. Ama başını sokmasıyla düş kırıklığı içinde çıkarması bir oldu; bunun tek nedeni, sol yanının acıması yüzünden yemek yemekte zorlanması değildi, yiyebilmesi için bütün vücudunun bu işe soluk soluğa katılması gerekiyordu, böylece normal koşullarda en sevdiği içecek olan ve kız kardeşinin kuşkusuz bu yüzden getirdiği süt hiç hoşuna gitmedi, öyle ki süt kabından neredeyse tiksintiyle uzaklaştı ve sürünerek odanın ortasına döndü.

Gregor kapı aralığından, oturma odasında gaz lambasının yakılmış olduğunu gördü, ne var ki başka zamanlar günün bu saatinde

babası, öğleden sonraları çıkan gazetesini karısına ve kızına yüksek sesle okurken, şimdi odada çıt yoktu. Kim bilir, kız kardeşinin ona hep bahsettiği ve mektuplarında yazdığı bu gazete okuma alışkanlığı son zamanlarda herhalde unutulmuştu. Ama komşu odalardan da ses gelmiyordu, oysa evde birilerinin olduğu kesindi. “Ailem meğer ne sakın bir yaşam sürermiş,” dedi Gregor kendi kendine; gözlerini karanlığa diktiği sırada, annesiyle babasına ve kız kardeşine böyle güzel bir dairede böyle bir yaşam sağladığı için kendisiyle büyük gurur duydu. Peki ya şimdi bütün bu huzur, refah ve mutlulukları korkunç bir şekilde son bulursa, ne olacaktı? Gregor, böyle düşüncelere kapılmamak için harekete geçmeyi yeğledi ve odanın içinde sürünerek bir aşağı bir yukarı gidip geldi.

Bütün akşam boyunca önce yan kapı, daha sonra başka bir kapı çok hafif aralandı ve sonra hemen kapatıldı; anlaşılan biri içeri girmek istemiş ancak kaygıları ağır basmıştı. Gregor bunun üzerine doğrudan oturma oda kapısının önünde gidip durdu, kararsız ziyaretçiyi bir şekilde içeriye çekmeye ya da hiç değilse onun kim olduğunu öğrenmeye kararlıydı; ancak kapı bir daha açılmadı ve Gregor boş yere bekleyip durdu. O sabah kapılar henüz kilitliyen herkes odasına girmek istemişti, şimdi Gregor kapının birini açmışken ve belli ki gün içinde diğer kapılar da açılmışken uğrayan yoktu, üstelik anahtarlar da kilitlere dışarıdan takılıydı.

Oturma odasının lambası ancak gecenin ilerleyen saatlerinde söndürüldü, anne babası ve kız kardeşinin o saate kadar uyumadıklarını anlamak zor değildi çünkü şimdi üçünün de ayaklarının ucuna basarak uzaklaştığı açıkça duyulabiliyordu. Belli ki sabaha kadar Gregor’un yanına kimse gelmeyecekti artık; bu sayede yaşamına bundan sonra nasıl bir yön vereceğini rahatça düşünmeye bolca vakti olacaktı. Döşemesine dümdüz yatmak zorunda kaldığı yüksek tavanlı odası onu şimdi ürkütüyordu ancak bu duyusunun nedenini bulamıyordu çünkü burası beş yıldır yaşadığı bir odaydı – içinde hafif bir utanç duygusuyla yarı bilinçsiz bir hareket yaparak hızla kanepenin altına girdi, sırtının biraz ezilmesine ve kafasını kaldıramamasına rağmen kendini hemen çok rahat hissetti; tek